

Innhold

1.0	Innledning.....	3
1.1	Presentasjon av tema.....	3
1.2	Problemstilling.....	4
1.3	Begrepsavklaring og avgrensninger	4
2.0	Teoridel.....	5
2.1	Historie	5
2.2	Forbilder	7
2.3	Media.....	8
2.4	Anlegg.....	9
2.5	Lekende tilnærming.....	10
2.6	Uorganisert kontra organisert.....	11
2.7	Familie/venner	12
3.0	Metode.....	13
3.1	Valg av metode.....	13
3.2	Kvalitativ tilnærming	13
3.3	Fordeler ved kvalitativ tilnærming	14
3.4	Ulemper ved kvalitativ tilnærming.....	14
3.5	Kvantitativ tilnærming.....	15
3.6	Utvalg.....	15
3.7	Reliabilitet og validitet.....	15
4.0	Resultater	16
4.1	Resultater fra Porsgrunn VGS.....	16
4.2	Kollmyr barneskole.....	19
4.3	Intervju av Sune Wentzel	23
4.4	Intervju av Stian Selander.....	24
5.0	Drøfting.....	25
6.0	Konklusjon	27
7.0	Veien videre.....	28
8.0	Litteraturliste.....	28
8.1	Bøker	28
8.2	Internett	29
9.0	Vedlegg.....	30

Vedlegg 1 - Intervju av Sune Wentzel	30
Vedlegg 2 - Intervju Stian Selander	37
Vedlegg 3 – Spørreskjema Kollmyr barneskole	41
Vedlegg 4 – Spørreskjema Porsgrunn videregående	41

1.0 Innledning

1.1 Presentasjon av tema

Etter nesten tre år på faglærer kroppsøving og idrettsfag har vi vært igjennom mange idretter. Vi har også hørt mye om idrettshistorie og norsk idrettskultur i faget idrett, kultur og samfunn. Vi har alle et forhold til idretter som er «typisk» norske. Disse blir ofte sett på som folkesporter eller nasjonalsporter i landet. Vi ville se nærmere på hva som gjør disse til folkesporter/nasjonalsporter og om nye bevegelseskulturer har potensialet til å bli det samme.

Underveis i vår utdanning har vi vært i gjennom praksis på barneskole, ungdomsskole og videregående skole. Vi har brukt vår kreativitet til å fange elevenes oppmerksomhet for å skape et miljø, slik at elevene har kunnet utfolde seg fritt. Under vår aktivitetsdag på Notodden ungdomsskole, valgte vi å tilby elevene et bredt utvalg av både tradisjonelle og utradisjonelle idretter. Dette for å gi hver enkelt elev en mulighet til å få oppleve en dag hvor de skulle utfordre sine kroppslige forutsetninger.

Fotball, friluftsliv, dans og frisbee var våre temaer. Vi oppdaget raskt at vi hadde truffet rett på våre valg av idretter når vi så hvor interessert hver enkelt elev var i de forskjellige aktivitetene. Det som overrasket oss og lærere ved Notodden ungdomsskole var at under evalueringen av dagen, var frisbee den idretten som flertallet syntes var mest interessant. De ønsket å ha mer frisbee i kroppsøvingstimene. Dette satte i gang en tankeprosess hos oss. Hvorfor fanget frisbee elevenes oppmerksomhet? Var det fordi det var spennende med en ny idrett og fordi alle kunne drive med frisbee uansett fysiske forutsetninger?

Når denne bacheloroppgaven skulle skrives kom vi på denne dagen med frisbee og tankene våre begynte å leke med at vi kunne skrive en oppgave om frisbee og hvordan den fanget oppmerksomheten til elevene. Frisbee skapte begeistring blant våre elever. Og derfor ville vi se på om frisbee kunne skape begeistring blant folk flest.

«Idrettsforbundet og dens ulike organisasjonsledd fremstår i dag som monopolisten for organisert idrett. Med om lag 1,4 millioner medlemmer, eller 2,1 millioner medlemskap, er NIF landets desidert største frivillige organisasjon»(Hanstad, Breivik, Sisjord, Skaset, 2011).

Det er ikke bare medlemstallet som gjør at idretten står sterkt i Norge. På flere områder har den kraft til å prege og påvirke samfunnet som idretten er en del av. Toppidretten, som vi skal

snakke litt mer om under den ”medierte idretten” samler nasjonen og står for en prestasjonskultur som er et forbilde for mange og man vil overføre til andre områder. «Idretten er ifølge undersøkelser noe som gjør nordmenn stolte av landet sitt»(Hanstad, Breivik, Sisjord, Skaset, 2011).

Den organiserte idretten i Norge er organisert at hver idrettsgren har hver sitt særforbund. Et fleridrettsforbund er et forbund som organiserer to eller flere idretter. Hvert enkelt idrettsgren ledes av et særforbund. «Et særforbund består av idrettslag som er tatt opp i NIF og i særforbundet. Representasjon til særforbunds ting bestemmes i særforbundenes lov, dog slik at idrettslagene skal være representert»(Idrett.no).

Vi kan se på antall medlemmer i de forskjellige særforbundene for å finne ut hvilken idrett som vi nordmenn driver mest med. I Norge er det fotball som troner øverst på listen som er fra 2011, med 365.002 medlemmer. Ski ligger på en annen plass med sine 185.211. Frisbee finner vi lengre ned på listen med sine 5972 medlemmer(statistisksentralbyrå, www.ssb.no).

Vi ønsket å se nærmere på hvilke forutsetninger frisbee har til å bli en etablert idrett/aktivitet i Norge. Når vi skulle skrive om frisbee falt det oss naturlig å få til et intervju med Sune Wentzel. Sune Wentzel er en stor frontfigur innen frisbee med sine seks verdensmesterskap

1.2 Problemstilling

Problemstilling: *Hvilke forutsetninger har frisbee til å bli en ny folkesport?*

1.3 Begrepsavklaring og avgrensninger

I vår oppgave har vi valgt å se på begrepene folkesport og nasjonalsport. Det er to begreper som brukes om hverandre.

Lien forklar begrepet folkesport. «Vi kan tale om folkeidretter som sameiner det lokale og folkelige. Ordet folkelige står her for det som styres og utvikles direkte av folket sjøl, istedenfor å bli styrt av reglement ovafra. Slik folkeidrett er *ikke* det samme som vanlig *klassisk* masseidrett.» (Lien, 1990)

«Nasjonal-idrett i folkelig sammenheng er særeigen idrett som har stor betydning for vår egen-art og nasjonale identitet. Utrykket trenger ikke å knyttes absolutt til nasjonale grenser.

Langrenn er ikke folkelig nasjonal-idrett. Det er standardisert verdens-idrett, det vil si klassisk idrett. Jeg vil fremme vårt tradisjonelle friluftsliv som den fremste norske nasjonal idretten! (Lien, 1990)»

I vår oppgave er folkesport ... ment som en betegnelse for en idrett som har stor utbredelse. Det betyr at idretten er lett tilgjengelig og har mange utøvere. Når vi skriver og referer til folkesport i oppgaven vår mener idrett som har stor utbredelse i Norge

Undersøkelsen vår handler om Frisbee. Frisbee innebærer flere grener, men når vi skriver om og referer til frisbee mener vi frisbeegolf. Frisbeegolf spilles som ballgolf, men i stedet for baller og køller brukes det frisbee 'er til å treffe metalkurver som er festet i bakken. Målet med frisbeegolf er å kaste fra et utkastfelt og til kurven på færrest mulig kast. Man kaster fra der frisbee 'en landet og videre mot kurven. Baner kan variere fra 9 til 27 hulls baner. Man bruker de samme begrepene som birdie, par, og bogey, akkurat som i vanlig ballgolf.

Ordet forutsetning betyr å ha anlegg, grunnlag eller en betingelse for noe(freedictionary.com). Forutsetninger baseres på å ha et grunnlag, anlegg eller en betingelse i bunn for at noe skal kunne gjennomføres.

Vårt valg av forutsetninger ble et sett faktorer/forutsetninger som vi anser som viktig for en folkesport. Vi valgte å legge til grunne følgende forutsetninger:

- Historie
- Forbilder
- Media
- Anlegg
- Lekende tilnærming
- Uorganisert kontra organisert
- Familie/venner

2.0 Teoridel

2.1 Historie

Mange vil påstå at langrenn, alpint, hopp og skøyter er våre folkesporter. På hvilket grunnlag får disse idrettene betegnelsen folkesport? I det store norske leksikon står det blant annet

«Norske utøvere har hevdet seg best internasjonalt i vinteridretter. Norges nasjonalsport er skiidrett, hvor man har vært det toneangivende land for utvikling og spredning av idretten, særlig i hopp og langrenn. Også hurtigløp på skøyter er en aktivitet med lange norske tradisjoner»(Geir Thorsnæs, 2013).

Hvis en ser tilbake på Norges historie ser man at ski har vært et viktig element i norsk kulturhistorie. I gamle dager var skiene en nødvendighet. Fra 1850- 60 årene var ski en nyttegenstand knyttet til jakt, fangst, transport og kommunikasjon(Holmenkollen.com).

Fra 1800-tallet går det et skille i norsk ski historie. Det begynte i byene hvor industriveksten og teknologisk utvikling ga oss mer fritid. Vi nordmenn fikk et annerledes syn på naturen, det var det romantiske natursynet som nådde Norge. Marka ble nå brukt til rekreasjon og friluftsliv. I starten gjaldt dette kun for borgerskapet. Særlig hadde det stor vekst fra 1880-90-årene. Skigåing ble nesten en motesak i Kristiania(Oslo). I 1898 åpnet Holmenkollbanen. Den ble veien fra det urbane liv til villmarka. I denne perioden dukket det opp flere skiklubber, skihytter og konkurranser. Folk fra sosiale lag fulgte som også fikk mer fritid. Ski som massefenomen knyttes sammen med utviklingen av velferdssamfunnet (holmenkollen.com).

Skøyter med sine 6.896 medlemmer per dags dato (statistisk sentralbyrå, ssb.no) har også fått tittelen folkesport. Under storhetstiden da Hjalmar ”Hjallis” Andersen tok tre gull under OL i Oslo i 1952. Andre kjente navn som Knut ”Kuppern” Johannesen, Johann Olav Koss og Ådne Søndrål sanket medaljer internasjonalt. Skøytesporten samlet flere titallstusen mennesker og vikingskipet ble et nasjonalt landemerke etter OL i 94, hvor Johann Olav Koss kopierte ”Hjallis”. Men skøyter er på mange måter en liten idrett når det gjelder antall utøvere (Holmenkollen.com)

Frisbee er ikke den mest kjente sporten i Norge, men folket er i ferd med å få øynene opp for denne nye formen for måten man bruker kroppen til å skape en ny bevegelse. Frisbeegolf stammer i fra USA og historien om hvordan frisbeegolf ble til er veldig spesiell på sin måte. Det sies at i 1871 var da frisbee ble oppfunnet. En mann ved navn William Russell Frisbie kjøpte et bakeri som ble kalt The Frisbie Pie Company. Hans sønn Joseph. P tok over bedriften og firmaet vokste seg større for hvert år. Disse pai beholderne som de brukte sies å være de første tegn til frisbee. Soldater og arbeidere som jobbet på fabrikken begynte og kaste disse til hverandre og dette sies å være de første prototypene til den aller første frisbeen som kom i plast senere. Walter Fredrik Morrison var sønn av en oppfinner, å han hadde kastet

disse pai beholderne da han var et lite barn. På denne tiden var ufo svært populært, så Walter utnyttet dette til det fulle. Han gikk til Wham-O og solgte artefakten sin og det ble masse produsert den 13. januar 1957. IFT (International Frisbee Association) ble stiftet av frisbeens gudfar Ed Headrick «Steady Eddie» i 1967 og da var prosessen i gang. Ultimate som var en annen form for frisbee ble funnet opp av noen studenter i New Jersey i 1969. Den aller første frisbeegolf banen ble bygget i 1975 og det aller første VM ble arrangert 1987 av WFDF (World Flying Disc Association) som tok over for IFA(frisbeegolf.no).

Historie er en viktig forutsetning fordi historien er en del av kulturen vår. I langrenn har vi lange historiske røtter som vi kan identifisere oss med. I de nye bevegelseskulturene som har kommet frem i nyere tid, har vi ikke like stor tilknytning til.

2.2 Forbilder

«Et forbilde eller en rollemodell er en person vi ser opp til og forsøker å etterligne eller leve som. For et barn er ofte en eller begge foreldrene forbilder. Barn lærer å tilpasse seg samfunnet og familien ved å etterlikne mor eller far. Eldre søsken og venner er også ofte forbilder for barn. Forbilder spiller en viktig rolle i primærsosialiseringen»(statvoks.no).

Senere i livet for barn kan også skuespillere, modeller, popsangere, idrettsstjerner eller andre som har et stort fokus i media være et forbilde eller en rollemodell. I vårt tilfelle har vi fokuset på idrettsforbilder eller idoler.

Et idol eller forbilde er noe som kan etterlignes eller dyrkes. Et idrettsidol er en som kommer fra alminneligheten som oss, men som har kjempet seg ut av den. «Et idol er mer enn et forbilde, ja mer enn en idrettsstjerne (Tangen, ref. i Thorbjørnsen, 2011). Bjørn Dæhlie og Kjetil Andre Aamodt er norske idrettsidoler, samtidig som de også er forbilder»(Thorbjørnsen, 2011).

«Forskjellen mellom forbilde og idol går på innholdet. Tidligere var en idrettsstjerne et forbilde når det gjaldt trening, utholdenhet og moralsk integritet. I idoldyrkingen kan nok de samme idealer være til stede, men de er supplert. Det forbilledlige er også knyttet til de kvaliteter og muligheter av materiell og psykisk art som mennesker forbinder med stjerner»(Thorbjørnsen, 2011).

Forbilder er en viktig forutsetning fordi forbilder er personer vi ser opp til og vi ønsker å gjøre som dem. Det er personer som har oppnådd noe innenfor sin idrett på et bestemt område.

2.3 Media

«Sport som underholdning, er spesialisert omkring en sanseform – det å se. Kunsten spesialisert på to: Lytte og se. Enhver observasjon, vurdering og kritikk av idrettskonkurranser må gå veien om den visuelle sansingen av de presterende handlinger. Nå kan man riktignok oppleve et sportsarrangement via radiolytting eller avislesing, men det vil være en formidling via en tredjeperson som ser eller har sett i først hånd, og rapporterer på denne bakgrunn»(Slagstad, 2008).

Under vinter OL i Vancouver i 2010, hadde Norsk rikskringkasting (NRK) sendt totalt 500 timer, fordelt på 2 tv-kanaler(Hauger, 2010). Flere av programmene hadde over en million seere (Norsk Telegrambyrå, (NTB, ref. i Hanstad, Breivik, Sisjord, Skaset, 2011)). Det mest populære programmet var langrennsstafetten for menn, med 1,85 million seere (NTB, ref. i Hanstad, Breivik, Sisjord, Skaset, 2011)). Det var 5219 artikler om Petter Northug og 4270 om Marit Bjørgen på nett og papir(Sponsor Insight 2010 ref. i Hanstad, Breivik, Sisjord, Skaset, 2011).

Før TV-ens tid var også mediene med på å skape helter. Matti Goksøyr hevder at mediene skjøt fart allerede med den nye mediesituasjonen i 1930-årene. Avisene skrev mer og radioen kom inn som et nytt medium. Med radioen så følte lytterne opplevelsen og mer deltaking. Jevnt over landet ble medier mer interessert i idrett og idretten ble mer bevist om medienes rolle og betydning. OL i Berlin, i 1936 var det virkelig store gjennombruddet for det nye forholdet mellom idrett, medier og publikum(Hanstad, Breivik, Sisjord, Skaset, 2011).

I dagens medier er bilde litt annerledes. Vi har nå fått internett hvor det er prestasjonen som er i fokus og ikke lenger personen som presterer. Internett er der de unge finner de triksene og bevegelsene de vil lære seg. Man lærer av å se på hverandre. Youtube er noe som blir mye brukt, ved at man sitter og ser på et triks eller en bevegelse om og om igjen for så å gå ut å prøve dette selv. Man deler disse triksene og bevegelsene som er en del av kulturen. Dette bidrar til å heve nivået. Fordi utøveren selv bestemmer når det passer han eller hun, ut ifra når man føler for det selv siden man ikke følger et bestemt treningsprogram(Såfvenbom, 2012).

Media er en viktig forutsetning fordi media er med på å framstille idretter. Skøyter og frisbee har ca. likt i antall utøvende, men vi ser mye mer skøyter i media enn vi ser frisbee. I frisbee må utøverne selv bruke media/youtube som øvingsbilde.

2.4 Anlegg

Definisjonen på et idrettsanlegg er bred og det avhenger hvordan man definerer idrettsbegrepet. Vi opererer med en bred definisjon som vil si alle former for idrett og fysisk aktivitet. Det vil også inkludere friluftsliv, mosjon, frisbee osv. Med andre ord vil det være de fleste plasser og steder hvor utøvere møtes for å drive med fysisk aktivitet. (Rafoss og Breivik, 2012).

«Bearbeiding og tilrettelegging av steder og områder gjør at bestemte aktiviteter kan utføres og utøves med den enkelte idretts normer og forventninger. Et slikt anlegg er betraktet som det Østberg (Østberg, ref. i Rafoss og Tangen, 2009) kaller sosio-materiell- en sammensmeltning av sosialiteter og materialitet. Det at idrettsanlegg kan forstå som et sosiomateriell struktur, innebærer forventinger til bruk av anlegget og at bruk forutsetter kunnskap og bevegelseserfaringer» (Rafoss og Tangen, 2009).

Staten har som mål å bidra til å bygge og rehabiliterer idrettsanlegg rundt om i Norge. Det er fordi at så mange kan kunne være fysisk aktive, samt drive med sin idrett. Staten bidrar med penger fra spillemidlene til det offentlige og Norges idrettsforbund. Fordelingen av spillemidlene går til steder hvor det kan oppstå mange brukere både i organisert og egenorganisert aktivitet (Rafoss og Breivik, 2012). Barn i alderen 6-12 år og ungdom 13-19år er de viktigste målgruppene for staten. I disse anleggene skal det tas hensyn til barnas mulighet til å drive fysisk aktivitet samt at anlegget skal utfordre barnets behov og gi et variert tilbud. (Rafoss og Breivik, 2012).

Når det skal bygges slike anlegg skal forhåndsplanene sendes til departementet for godkjenning. I følge regjeringen skal dette gjennomføres slik at anlegget blir behovsriktig og idrettsfunksjonelt, samt at anlegget skal ta hensyn til estetiske og miljømessige forhold(regjeringen.no).

Ifølge idrett.no sine hjemmesider om planprosessen, må fagfolk som har kompetanse innenfor landskapsarkitekt, pedagoger, aktivitetsledere og anleggsgartnere burde bli trukket inn i prosessen om hva innholdet, hvordan det skal bygges og hvordan skaffe de økonomiske

midlene som skal til for et slikt anlegg.

Antall frisbee baner før årtusenskiftet var på seks baner spredt om i Norge. Etter årtusenskiftet har frisbee økt antall baner opp til 64 per dags dato, med 20 nye baner på vei rundt om i Norge(Frisbeegolf.no).

Tilgang til anlegg er en viktig forutsetning for at idretten skal kunne bli utbredt. Med gode anlegg og vedlikehold får nye spillere et godt inntrykk av idretten og når ut til flere.

2.5 Lekende tilnærming

«I Inge Bø og Lars Helles bok «pedagogisk ordbok» finner vi denne forklaringen på lek: Fysisk eller mentalvirksomhet som utøves fordi den gir glede, atspredelse eller tidsfordriv i seg selv. Lek er en aktivitet for aktivitetens egen skyld. Et karakteristikum er fri bevegelse innenfor foreskrevne grenser. Hvis friheten blir borte, eller grensene opphører, slutter leken. Lek må innebære frihet og frivillighet. I L97 er lek oppgitt som obligatorisk arbeidsmåte, og det blir presisert at lek er en viktig kilde til læring, spesielt i de første skoleårene. Gjennom leken utvikles språk, sosial kompetanse, kroppsbeherskelse og kreativitet»(Bø og Helle, 2008).

I barneidrettens bestemmelser punkt 4 og 5 står det: Barn har rett til å si sin mening og bli hørt. De skal ha mulighet til å være med på planlegging og gjennomføring av egen idrettsaktivitet sammen med trenere og foresatte. Barn har rett til å velge hvilken idrett, eller hvor mange idretter de vil delta i. De bestemmer selv hvor mye de vil trene(Idrett.no).

I en mer omfattende undersøkelse av fysisk aktivitet og idrettsdeltagelse i den norske befolkningen finner vi igjen at frafallet blant dem som har vært medlemmer av frivillige idrettslag har vært stort: mens hele 30 prosent av den voksne befolkningen mellom 16 og 69 år er medlemmer, har nesten 40 prosent vært medlemmer tidligere; det er altså flere som har vært medlem i et idrettslag enn som er medlem i dag. Videre er det slik at jenter slutter før gutter: halvparten av jentene har sluttet i 17 års alderen eller før, for gutter er tilsvarende tall en fjerdedel. Når det gjelder grunner til å slutte, er det først og fremst årsaker utenfor idretten som trekkes fram, selv om også interne forhold knyttet til idrettsaktiviteten er viktig for en del: andre interesser (42 prosent), vanskeligheter med å kombinere idretten med utdanning/arbeid (24 prosent), det ble kjedelig (20 prosent), flyttet (19 prosent), det tok for

mye tid (17 prosent) og «det ble for mye alvor og prestasjonsjag» (13 Prosent). (Ørnulf Seippel, 2005)

Hvis vi ser på noen av de punktene Ørnulf Seippel nevner i sin undersøkelse ser vi at 20 prosent føler at det ble for kjedelig å drive med idretten og 13 prosent føler det ble for mye alvor og prestasjons jag i idretten. Dette kan ha noe med det at det blir for lite lek og at aktiviteten ikke utøves på utøvernes premisser.

Lekende tilnærming kan være en viktig forutsetning for at idrettene skal treffe så mange som mulig og idretten skal ha et tilbud for alle. For å fange nye utøvere er det viktig at tilbudet treffer utøvernes premisser.

2.6 Uorganisert kontra organisert.

Reidar Säfvenbom som jobber på Norges idrettshøgskole(NIH) har forsket på de såkalte feelgood miljøene. Aktiviteter som parkour, trial-biking, tricking, longboarding, kiting og breakdance og hvorfor de trekker flere ungdommer inn i miljøet. Säfvenbom mener at disse miljøene er minst like viktig som den organiserte idretten(Säfvenbom, 2012).

Det er halvparten av 15-16 åringer som føler seg tilpass i idrettshallene. Säfvenbom vil ikke ta penger fra den organiserte idretten, men ser at investeringen som blir gjort får en negativ fordeling. Säfvenbom forklarer videre at det er et betent tema, for idretten skal inkludere alle, men når man velger disse feelgood miljøene så ender man i et tomrom.

De som ikke finner seg til rette i de klassiske ungdomsidrettene ønsker og er interessert i å være i bevegelse. Fremveksten av den såkalte selvorganiserte aktiviteten er gjenstand for Säfvenboms forskning på området. Unge utøvere i den selvorganiserte aktiviteten tilhører en global ungdomskultur, i motsetning til det tradisjonelle idrettslaget(Säfvenbom, 2012).

Utøveren tar utgangspunkt i seg selv og gjør det som er naturlig og riktig for seg. Man har ikke noen fast tidspunkt til når man må gjøre det. Det er ingen trener som forteller utøveren hvordan man skal gjøre trikset, så bevegelsen skapes innenifra hos utøveren.

Holdninger som «det er lett» «du må bare gå for det» er viktig i miljøet. Säfvenbom understreker videre at kompetansen som disse ungdommene utvikler er en ressurs som må støttes opp og ikke motarbeides siden ungdommene gjør det i form av selvbeskyttelse. Säfvenbom mener at denne skilsmisken vil vare evig grunnet at utøverne i disse miljøene har

en indre motivasjon større enn i de i den organiserte idretten og derfor vil de forsetter lenger(Säfvenbom, 2012).

Studie som Säfvenbom holder på med nå viser at selvorganiserte utøvere utvikler en ekstrem god sosial kompetanse fortrinnsvis fordi miljøene ikke styres av voksne. De unge tar selv vare på hverandre. Safvenbom siterer en longboard-jente: «Det er ikke lett å være ny, vet du. Så hver gang jeg ser noen nye ansikter med longboard, så tar jeg kontakt. Særlig vis det er jenter. Det er bare sånn miljøet er». Egentlig er det helt naturlig, er det ikke? (forskning.no).

Henning Andersen leder av The Artic Challenge har skrevet en artikkel om at idretten og regjeringen er nødt til å gå nye veier for å beholde unge i aktivitet. Han mener det trengs en ny tankegang for at dagens ungdom skal være i aktivitet og blir eksponert for nye aktiviteter i nærmiljøet og på skoene siden disse aktivitetene tilhører nåtidens generasjon(Andersen, 2012).

Forskningen viser det at dette kan åpne lukkede dører hos elever (Säfvenbom, 2012) Han påpeker at den norske barneidretten er en suksess, mens den organiserte ungdomsidretten fungerer kun som en rekrutteringstrakt for toppidretten. De som er mindre talentfulle i ungdomsalderen velger å holde seg i aktivitet ved å trene på treningssentre.

Egenorganisert/uorganisert idrett er den mest aktive treningsformen blant ungdom i følge idrettsmelding 2011-2012(regjeringen.no).

Andersen sier at forskjellen ligger i kulturen. Individuell progresjon, lek og respekt er sentrale faktorer i denne kulturen. Han påpeker at det er uvesentlig hvilket nivå man ligger på for de fleste utvikler nye ting som er viktig for seg selv. Eksempler på hvor utviklingen ligger er innad vennegjengen, alene, andre regler, press. Andersen påpeker at det ikke er noe lære før man er villig til å respektere de uorganiserte idrettene(Andersen, 2012).

Samfunnet vi lever i er hele tiden under utvikling. Den idretten og aktivitetene som var i fokus på 1900-tallet står fremdeles sterkt i dagens samfunn men vi nå i en ny tid og derfor er disse aktivitetene i fokus hos dagens ungdom.

2.7 Familie/venner

Barnet ser og hører på de voksne og etterligner gjerne det som blir gjort. Familien er barns viktigste forbilder, barna ser gjerne opp til medlemmer av sin familie. Hvis foreldre eller søsken er aktive innenfor idrett, vil barnet ofte bli det samme. Dette er en måte barnet kan

identifisere seg med familien og deres tilnærming til idretten. Er familien en lite aktiv familie er det stor fare for at barnet vil bli det samme. Derfor er foreldre og søsken den største påvirkningskraften i forhold til hvorvidt barnet er aktiv i idrettslag og lignende.

Sosialiseringen i familien skjer i stor grad ved at barnet mer eller mindre identifiserer seg med de voksne som det er nært knyttet til(individogfelleskap.cappelen.no).

En annen viktig del av sosialiseringen er venner, først og fremst jevnaldrende barn. Når barna er fra åtte til ti år, ja, kanskje enda tidligere, får venner mye å si for dem. Påvirkningen fra jevnaldrende venner er svært viktig. Det kan være en avgjørende faktor for barna når de velger idretter å holde på med at det er venner som også holder på med denne idretten. Venner har den påvirkningskraften på barn at de vil føle tilhørighet og være med på det vennene gjør. Idretten er viktig for barna, da får de en felles ting som knytter dem sammen med venner. (individogfelleskap.cappelen.no).

Denne forutsetningen er viktig fordi familie og venner er de som står deg nærmest. Disse omgås du i ditt daglige liv og er med på å påvirke deg dine valg.

3.0 Metode

3.1 Valg av metode

I vår problemstilling måtte vi ta stilling til hvilken metodisk tilnærming som passer best. Når problemstillingen var formulert fant vi ut at en metodisk tilnærming som innebærer kvalitativ og kvantitativ metode var hensiktsmessig for vår oppgave.

3.2 Kvalitativ tilnærming

Kvalitativ tilnærming er samfunnsvitenskapelig forskning. Kvalitativ data er empiri i form av ord (setninger, tekster, o.l.) som formidler mening. Dette er en tilnærming som i utgangspunktet er induktiv. Det er en åpen metode, der forskeren forsøker å legge så få føringer som mulig på den informasjonen som skal samles inn(Dalland, 2007). Først etter at informasjonen er samlet inn, blir den strukturert, satt i kategorier og delt opp i variabler som blir forbundet med hverandre. På denne måten får forskeren informasjon som er meget relevant for den som blir spurt, snakket med eller observert. Relevans er stikkordet(Jacobsen,

2000).

3.3 Fordeler ved kvalitativ tilnærming

Kvalitativ metode legger få begrensninger på de svar en respondent kan gi. Denne metoden vektlegger detaljer, nyanserikdom og det unike ved hver enkelt respondent. Her er åpenhet et sentralt stikkord for denne tilnærmingen. Åpenhet betyr i denne sammenhengen at den som undersøker, i liten grad har bestemt på forhånd hva han eller hun skal lete etter. Det er de situasjonene undersøkernes observerer, eller de menneskene de intervjuer som bestemmer hva slags informasjon de får inn. Forskerne påtvinger ikke de undersøkte faste spørsmål med faste svarkategorier. Vi kan derfor påstå at kvalitativ tilnærming ofte vil ha en høy intern gyldighet. De får fram den "riktige" forståelsen av et fenomen eller en situasjon. Det er de som undersøkes som i stor grad definerer hva som er den "korrekte" forståelsen. Gjennom åpenhet kan også de dataene forskerne får tak på, bli svært nyansert. Den enkelte respondent gir sine fortolkninger, sine meninger- kort sagt den individuelle og unike forståelsen- av et forhold. De dataene vi da får, er godt egnet til å få fram det spesifikke, det unike ved en respondent og dennes kontekst. (Jacobsen, 2000).

Kvalitativ tilnærming betoner også nærhet mellom den som undersøker, og den/de som blir undersøkt. Målet er ofte å komme under huden på den som undersøkes, enten gjennom lange samtaler eller ved å observere situasjoner og mennesker over tid(Jacobsen, 2000).

3.4 Ulemper ved kvalitativ tilnærming

Det første problemet vi møter med den kvalitative metoden er at den er ressurskrevende. Inngående intervjuer tar ofte lang tid. Den informasjonen vi får inn er ganske vanskelig å tolke på grunn av nyanserikdom. Et intervju på en time utgjør veldig mange ord. I tillegg vil dataene være ustrukturerte, noe som bl.a. medfører vansker med å ordne dem i lettere oversiktlige kategorier. Dataene er kort sagt svært komplekse. Metoden gir rik informasjon, men det spørs om den enkelte undersøker klarer å forholde seg til rikdommen og kompleksiteten. Fare for at vi foretar en ubevisst siling av informasjon. Et annet problem kan være nærhet. I enkelte tilfeller kan rett og slett nærheten bli for tett, undersøkeren blir fanget av det han/hun studerer. Forskeren kan risikere å bli "en av gjengen", da kommer vi tettere inn på dem vi undersøker og dermed kan få mer åpenhet. Ulempen med dette er at vi kan miste evnen til kritisk refleksjon(Jacobsen, 2000).

3.5 Kvantitativ tilnærming

Kvantitativ tilnærming er samfunnsvitenskapelig forskning. Hensikten med en slik metode er å få inn lett systemiserbart informasjon som kan legges inn i skjema i standardisert form, slik at vi kan analysere mange enheter samlet (Dalland, 2007). Vi kan ikke behandle hver enhet på en unik måte. Tvert om må vi tvinge enhetene inn i forhåndsdefinerte kategorier og båser, her ligger styrken og svakheten til de kvantitative metodene (Jacobsen, 2000).

3.6 Utvalg

Grunnen til at vi valgte å intervju Sune Wentzel er at han er en foregangsperson innen frisbee. Han kunne gi oss informasjon om frisbee sin utbredelse, særtrekk og ting vi generelt lurte på angående frisbee. Etter en telefon til Sune Wentzel ble det avtalt et møte i Oslo, på Sune Sport.

Vi intervjuet også Stian Selander som er adjunkt på Kollmyr barneskole. Han har vært en pågangsdriver for at Kollmyr barneskole skulle gå til anskaffelse av en ni hulls bane i skolegården og er selv aktiv innenfor frisbeemiljøet.

Vi ga seks elever ved Kollmyr barneskole et spørreskjema som de hadde sagt seg villige til å svare på. Vi ga også tretten elever ved Porsgrunn videregående skole et spørreskjema som de sa seg villige til å svare på.

Antall elever: Seks gutter ved Kollmyr barneskole, seks gutter og syv jenter ved Porsgrunn videregående skole.

3.7 Reliabilitet og validitet

Vi var alle tilstede under intervjuet av Sune Wentzel i Oslo. Andre intervjuet Stian Selander i Skien.

Vi brukte lydopptak for å skape mer pålitelighet på intervjuene slik at vi har ordrett hva respondenten sier. Fordelen med dette var at vi kunne tone ned notatskrivingen og dermed opprettholde en mer naturlig samtalekontakt med intervjuobjektene under intervjuet. Dette gjorde at intervjuet fløt lettere. Når vi kan gjengi ulike utsagn i ulike språkdrakter, kan det gi ekstra tyngde til oppgaven. (Jacobsen, 2000).

Validitet innebærer også at vi har en kritisk drøfting av kildens vilje til å gi riktig informasjon. Vi må alltid være åpne for at kilden ikke forteller sannheten, og at han har bevisst gir et fortegnert bilde av sine opplevelse av virkeligheten. Har Sune eller Stian noen motiver for og ikke komme fram med all informasjon eller gi et skjevt bilde av virkeligheten? Mennesker gir ofte informasjon ut ifra hvordan de ønsker å fremstå i andres øyne, ikke ut ifra hvordan de egentlig er. Med en gang mennesker vet at de blir undersøkt, har de en tendens til å endre atferd, bl.a. ved at de prøver å tilfredsstillte undersøkeren eller bevisst forsøker å unngå å gjøre noe som kan oppfattes som dumt. (Jacobsen, 2000).

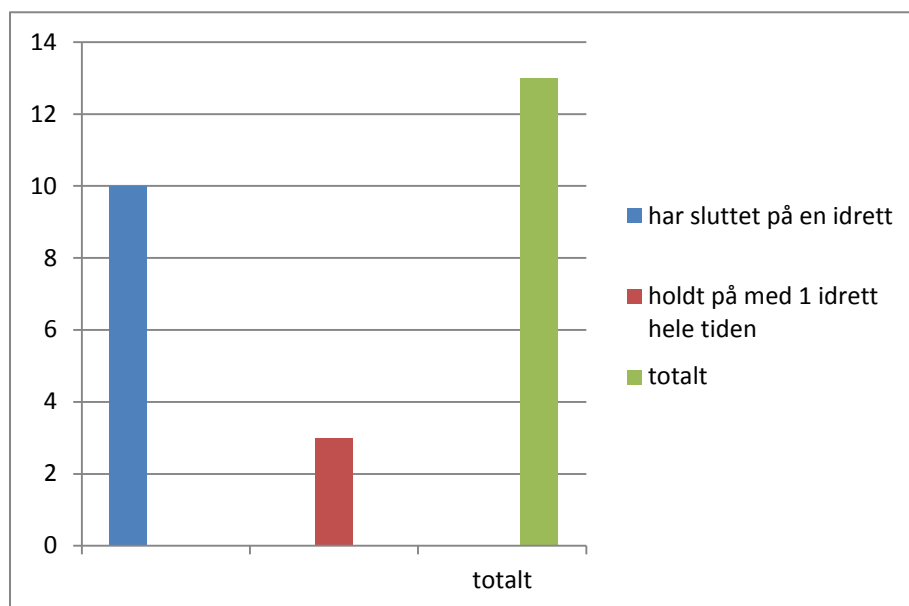
Vi har en førstehåndskilde som er en person som selv har deltatt i det vi ønsker å undersøke. Sune har god kjennskap til det vi ønsker og finnet ut og høy troverdighet med tanke på at han er en førstehåndskilde. Vi vil vurdere Sune som en person som har god kunnskap og kompetanse om det vi ønsker å finne ut av i oppgaven. Han har utøvet frisbee siden 80-tallet og er eneste importør av frisbee til Norge. Stian Selander har vært aktiv i frisbee miljøet noen år og har vært adjunkt i en god stund. Vi vil derfor si at Sune og Stian er pålitelige som kilde og at de gir oss sann informasjon. Men vi må også ha i baktanke at de blir mer skjerpet når vi er tilstede fordi de er redd for at vi skal finne noen feil ved dem og det de utøver(Jacobsen, 2000).

4.0 Resultater

4.1 Resultater fra Porsgrunn VGS

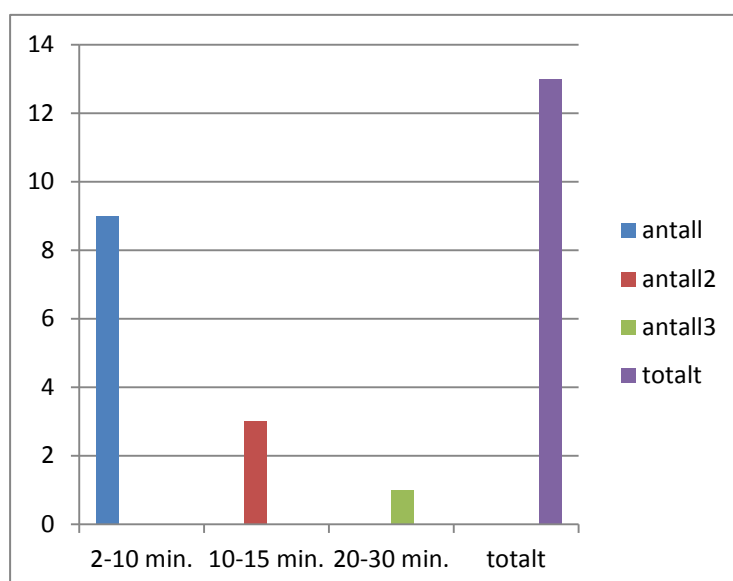
Vi har delt figurene inn i A og B. hvor resultatene fra Porsgrunn er A og resultatene fra Kollmyr er B.

Spørsmål: Har du holdt på med en organisert idrett som du ikke driver med lenger?

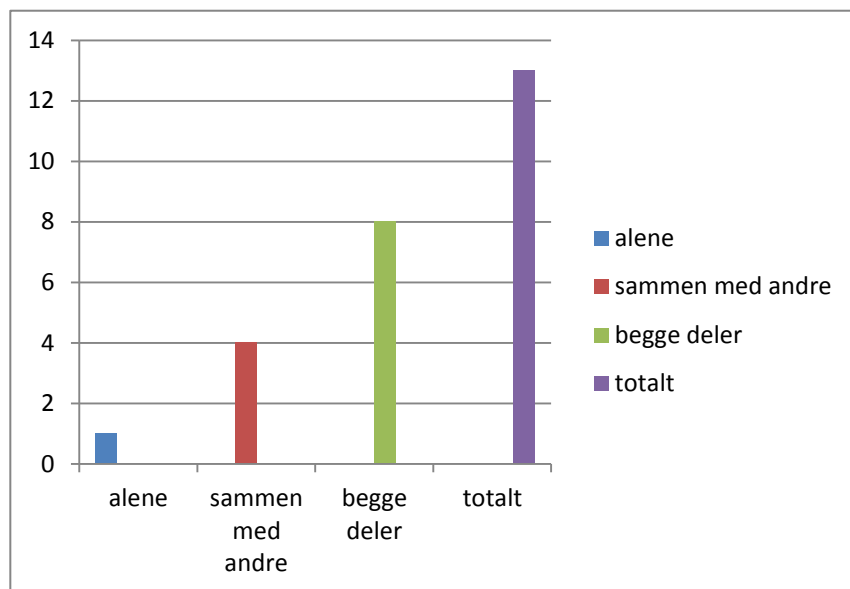
Figur 1A viser at ti personer i undersøkelsen har sluttet med en organisert idrett de tidligere har holdt på med, tre stykker har holdt på med en idrett hele tiden.

Spørsmål: Hvor lang vei hadde du til den idretten du driver med?

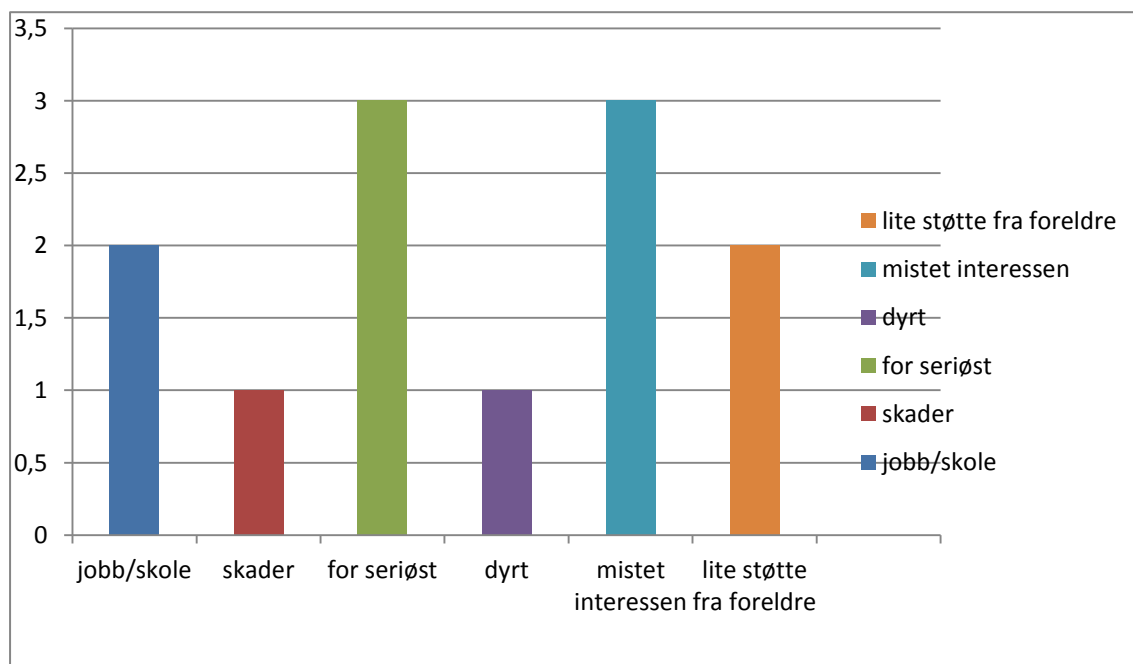
Figur 2A viser at ni stykker hadde mellom to-ti minutters avstand til idrettsanlegget, tre stykker hadde 10-15 minutter til anlegget og en person hadde mellom 20-30 minutter til anlegget.

Spørsmål: Gjør du dette alene eller sammen med venner?

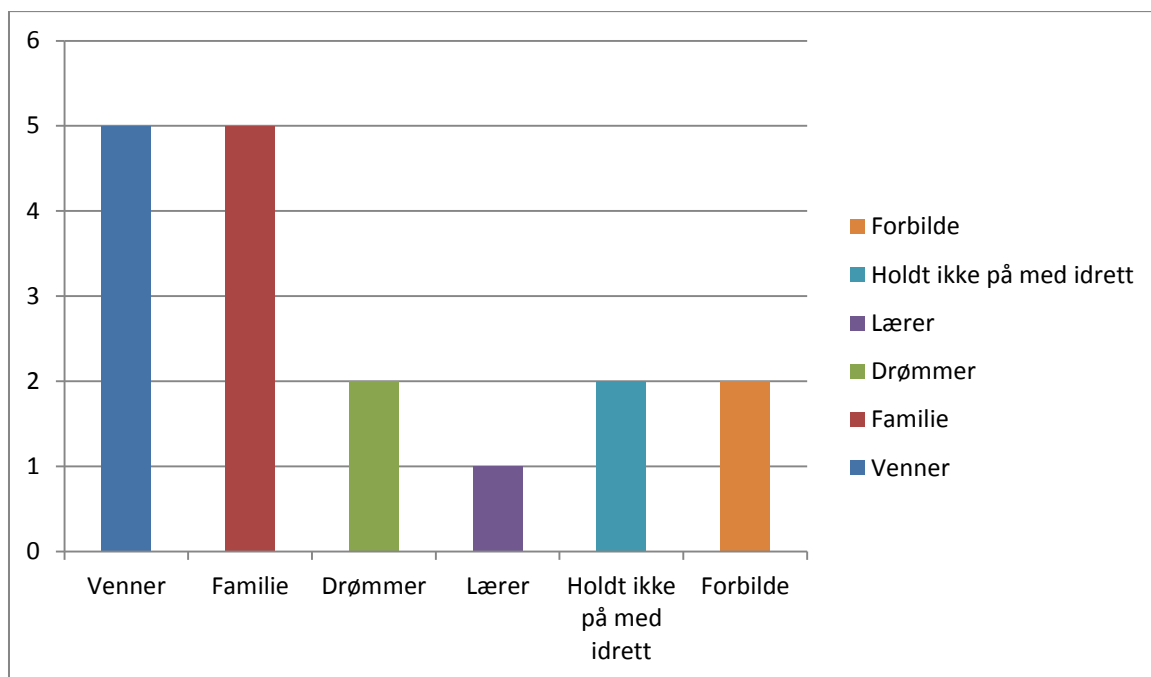
Figur 3A viser at en person gjorde dette alene, fire gjorde det sammen med andre og åtte stykker gjør begge deler.

Spørsmål: Hva fikk deg til å slutte med idretten du drev med?

Figur 4A viser at to stykker sluttet på grunn av skole og jobb, en sluttet på grunn av skader, tre på grunn av at det ble for seriøst. En sluttet på grunn av store kostnader i idretten. Tre stykker mistet helt interessen og to stykker sluttet på grunn av mangel på støtte fra foreldre.

Spørsmål: Hva fikk deg til å starte med idrett?

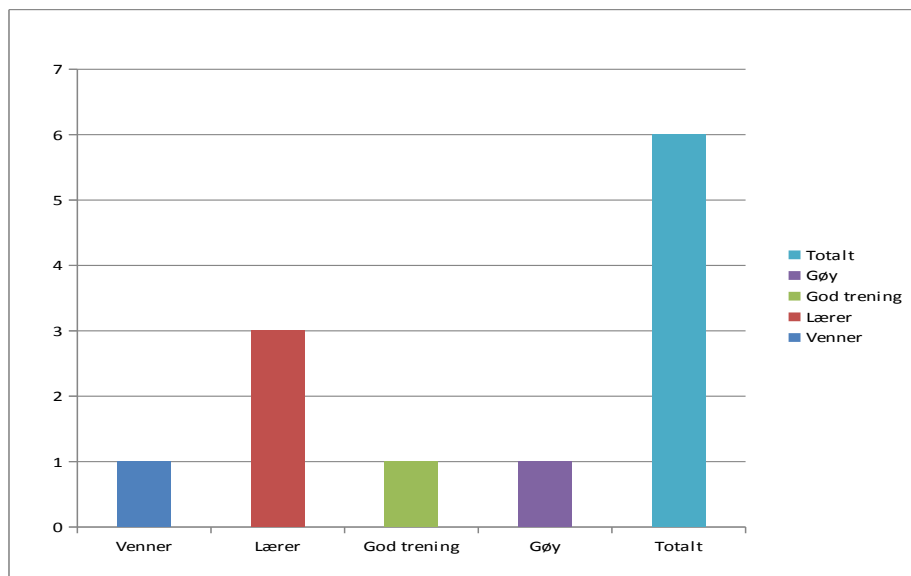

Figur 5A viser at fem stykker startet på grunn av venner, fem startet på grunn av familie, to på grunn av drømmer, en på grunn av lærer, to stykker holdt ikke på med idrett og to stykker hadde forbilder som grunn til at de startet.

4.2 Kollmyr barneskole

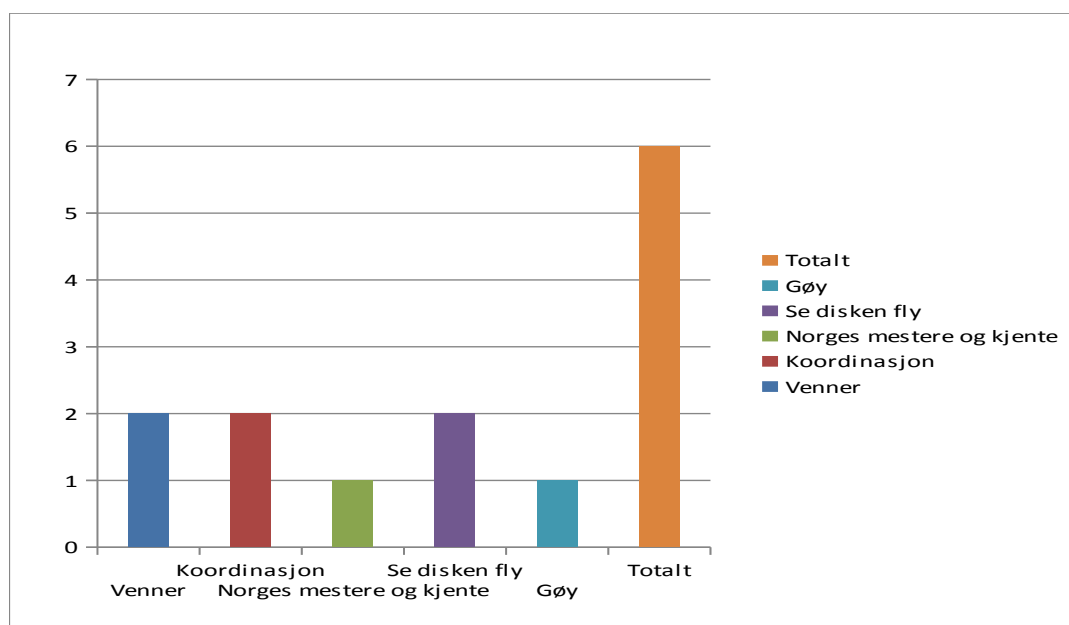
I denne undersøkelsen ville vi se hvorfor elevene begynte å spille frisbee. Undersøkelsen viser hvordan det er på et lokalt nivå i Skien kommune. Skolen som elevene går på har en ni hulls bane liggende på skolens fritidsområde.

Spørsmål: *Hvorfor startet du å spille frisbee?*

Figur 1B viser at en person startet på grunn av venner, tre startet på grunn av at læreren deres spilte frisbee, en fordi det var god trening og en fordi det var gøy.

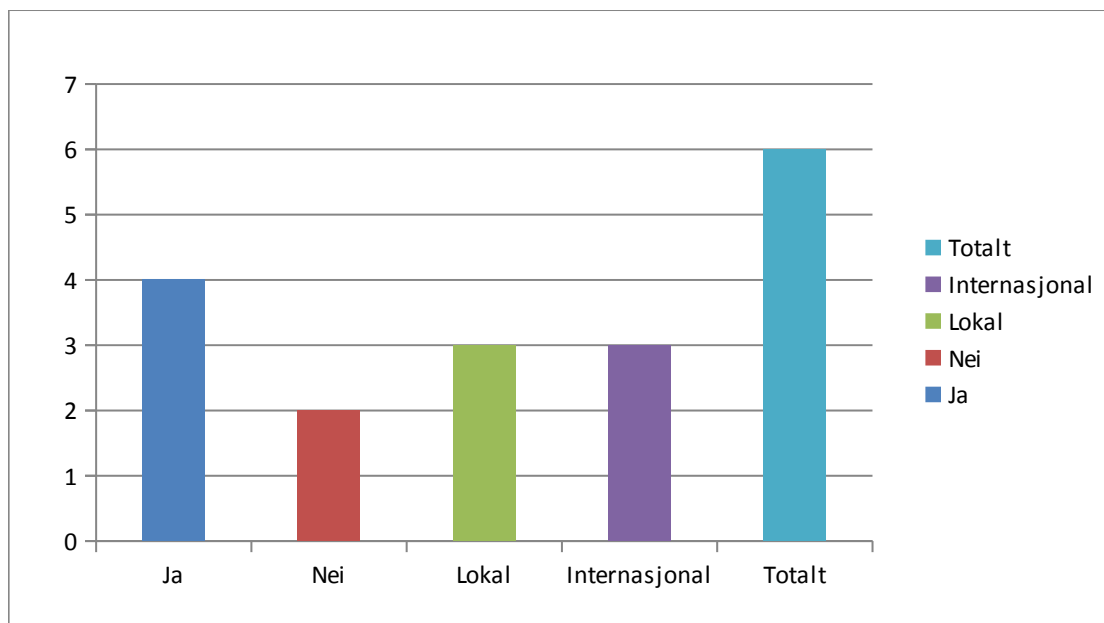
Spørsmål: *Hva syntes du er gøy med frisbee?*

Figur 2B viser at to stykker synes det er fint å være med venner, to stykker nevner at de får trent koordinasjon. En nevner at han får spilt med Norges mestere og kjente. To stykker sier

det at de liker å se hvordan disken flyr i lufta ved ett godt kast. Det var kun en som sa at det bare var gøy.

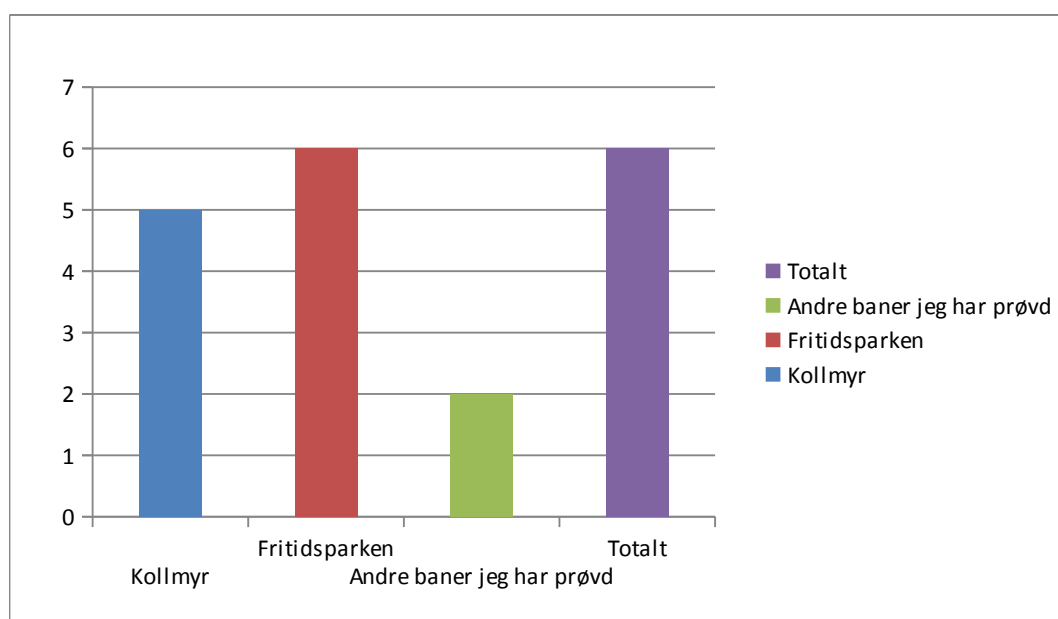
Spørsmål: *Spiller forbildet ditt frisbee?*

Figur 3B

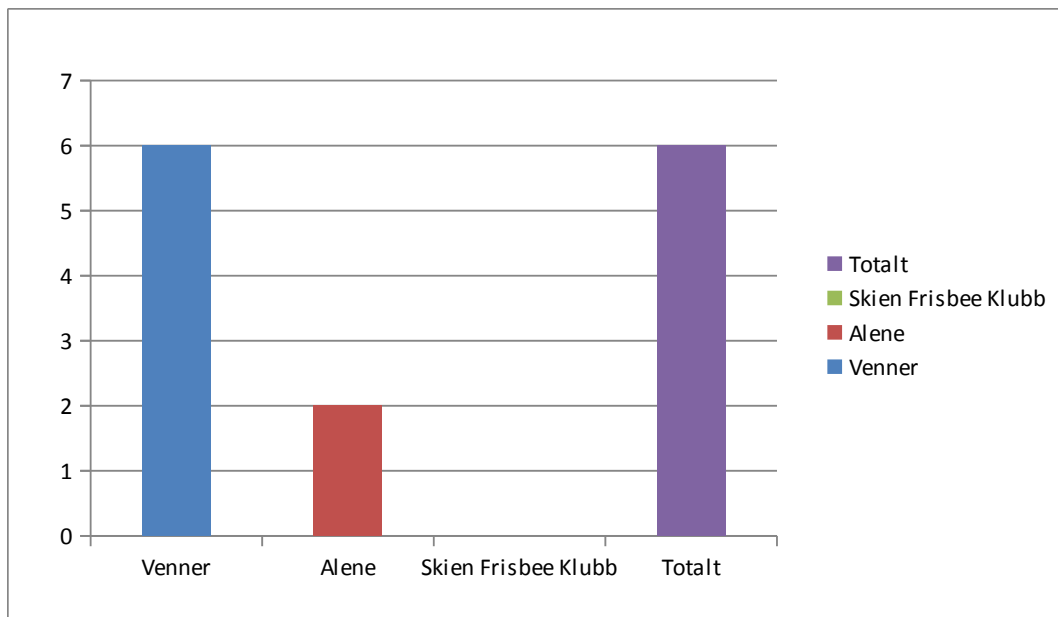
viser at fire personer har forbilder som spiller frisbee og to personer har ikke forbilder som spiller frisbee. Av dem vi spurte har også tre av dem et lokalt forbilde.

Spørsmål: *Er det noen anlegg i nærheten av ditt nærmiljø som gjør at du kan spille frisbee?*

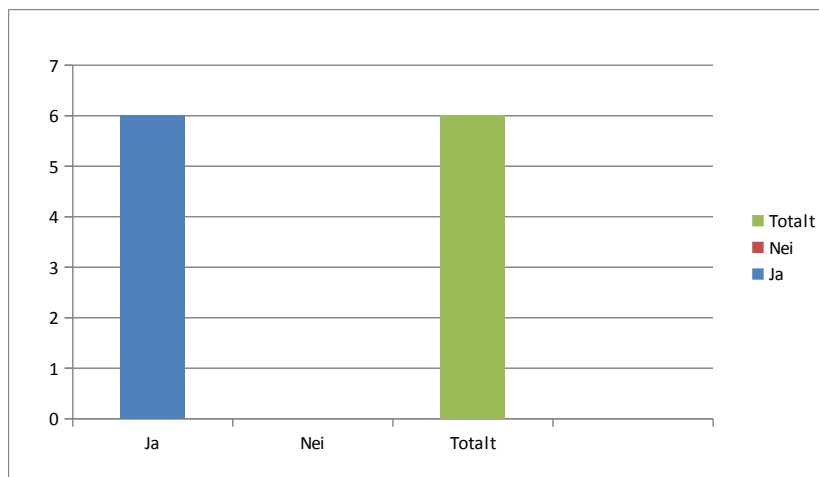
Figur 4B viser at alle elevene spiller ved skien fritidspark, fem av dem bruker banen på skolen og to av dem har prøvd andre baner i landet.

Spørsmål: *Spiller du alene, eller spiller dere flere sammen på fritiden?*

Figur 5B viser at alle spiller sammen med venner, men to av dem spiller også alene fordi dette er en idrett de vil satse på.

Spørsmål: *Ser du for deg at du spiller frisbee om fem år?*

Figur 6B viser at alle elevene ser for seg at de spiller frisbee om fem år.

4.3 Intervju av Sune Wentzel

Når vi spurte Sune hva som var grunnen til at han startet med frisbee, svarte han fordi at miljøet var inkluderende. Han fortalte at han hadde en allsidig idrettsbakgrunn med opptil ti idretter, men kjernen hele tiden var fotball. Begrunnelsen han for valget av frisbee var at organisert idrett var for organisert og ble kjedelig.

Han mente videre at det ble for mye repetisjoner, istedenfor lek. Sune mener at man blir en bedre utøver av å prøve ut nye ting og på egenhånd istedenfor at det blir for organisert. Han mener man fortsatt skal ha det gøy og at det å ha det gøy er noe som forsvinner i den organiserte idretten. Han kom med et eksempel der hopplandslaget sa at treningen ble for ensidig og kjedelig. De begynte med mini-ski hvor man trener balanse og koordinasjon samtidig som de gjenskaper det samme bevegelsesmønsteret som i hopp. Sune setter et spørsmålsteget på hvorfor dette ikke eksisterer mer i idretten.

På spørsmål om frafall i ungdomsårene kommer han med et eksempel som han var med på. På håndball laget i Asker hadde de jenter 13-14 år hvor mange hadde sluttet. De gikk fra å ha to lag til å ha problemer med å samle et lag. Asker snudde på dette. De inviterte Sune til å spille frisbee og en del andre gøyale aktiviteter. Til slutt så man en økning og flere og flere begynte å spille håndball igjen. Han mener at det ble en økning fordi de gjorde det på utøvernes premisser. De hadde et trygt sted å være, det var mer lekende tilnærming, et sted å utfolde seg samt et sted å være med vennene sine.

Når vi spurte om han hadde merket økt pågang eller tilbakemeldinger etter å ha bygget en bane svarte han at hvis banen er laget ordentlig ser man at aktiviteten starter av seg selv. Han kom med et eksempel i Skien. Der fantes det ikke en aktiv spiller før banen kom.

Under spørsmålet om han hadde fått noen tilbakemeldinger svarte han at frisbee ikke har noen klubbstruktur over hele landet med trenere. Hvis man begynner å spille frisbee gjør man det på egenhånd og det betyr at man må være gammel nok til å drifte dette selv. Han nevner også at hovedgruppen av de som rekrutteres er de som slutter med organisert idrett. Han kommer med et godt poeng om at frisbee golf har et gratis tilbud og at man kan dra og spille når man vil, med hvem man vil eller om man vil spille alene.

Når vi spurte om han hadde noen erfaringer hvor frisbee hadde hjulpet en ellers ganske inaktiv elev svarte han at i frisbee er det en ok greie å være sosial på uten at det blir stilt for store krav til å være med. Videre sier han at det er relativt små fysiske utfordringer, man fint kan veie 150kg uten at det er noen hindring. Eneste kravet er at man klarer å kaste en frisbee og bøye seg ned for plukke den opp igjen.

Under et oppfølgingsspørsmål om pågang til å bygge baner kom han med et eksempel. Han sier det er lettere for en i lokalmiljøet i Bodø å oppdage en bane fordi det til sammen er fem baner i nærmiljøet. Før disse banene ble bygd visste ikke like mange hva frisbee golf var.

Under spørsmål på hva er forskjellen på frisbee i Norge kontra USA svarte han at i USA er frisbee den sjette største idretten på High School. Han sier at frisbee har fått etablert seg og at de ligger 20-30år foran Norge i den sammenhengen. Han poengterer at de ikke er noe mer proffe av den grunn, men at idrettskulturen i USA er annerledes.

Under spørsmålet hvor ser du for deg frisbee i Norge og 10-20år sier han at frisbee vokser av seg selv og behovet etter baner og utstyr vokser. Han mener at det kommer til å fortsette å vokse uten at man gjør så veldig mye, utenom og sørger for at baner og utstyr er av en god kvalitet. Han sier videre at han tror at allerede om fem år kommer frisbee til å bli en folkeidrett. Det kan han se på antall solgte bra frisbee 'er og hvor mye den øker fra år til år.

4.4 Intervju av Stian Selander

Når vi spurte Stian Selander om han hadde lagt merke til noen forandring blant elevene sine på skolen etter at de ble introdusert for frisbee, fortalte han at han merket en opptur blant elevene. Elevene hadde det morsommere på skolen og de hadde noe å se fram til i friminuttene. Videre spurte vi om siden elevene hadde det morsommere på skolen grunnet frisbee, om de så på dette som en mer lek og en hobby. Stian svarte at elevene fikk et mye større spillerom, det var ikke så stramt og de fikk lov til å forske litt selv, fotballen i Norge gav ikke så mye rom for dette. Videre nevner han Brasil som et eksempel på at det går an å beholde leken i en god skole organiseringmessig siden Brasil får fram store stjerner i fotball.

Vi spurte han om frisbee bidro til mer aktivitet blant de inaktive elevene på skolen, men her følte han ikke at de som ikke har en idrett oppsøker frisbee med engang, men at det var et nytt tilbud som kunne vekke interesse blant disse. Han forteller videre at han så en positiv sosial bit med frisbee, hvor han nevner et eksempel. To elever som gikk i samme klasse hadde ikke

noe særlig kontakt med hverandre, men etter at de begynte å spille frisbee førte det til at de tilbragte mer tid med hverandre og utviklet ett nært vennskap til hverandre.

Videre spurte vi om han følte frisbee bidro med noe til nærmiljøet. Han forteller at etter banen kom opp, ble det automatisk flere folk i området. Dette førte til at det de hadde av hærverk før på skolens område nå var nesten vekk siden de nå var redd for å bli tatt for hærverk. Han forteller videre at dette bidro til at ikke bare flere barn var der, men flere voksne var i området. Han forteller videre at det var dette som var så bra med frisbee at det er en stort alderssprik i de som spiller frisbee. Banen ble derfor ikke bare bygd for barneskolen, siden ungdomskolen og andre i nærmiljøet spilte frisbee på banen.

Ut ifra dette var det naturlig for oss å spørre Stian om Sune sin påstand om at frisbee er en folkesport om 5 år, om det var en realitet? Det første han forteller er at i forhold til vanlig golf som sies å være en folkesport så er prisen en vesentlig forskjell. Han forteller at han er veldig usikker på om det kan nå opp nasjonalt, fordi Norge er et land med vintre som er lange. Han mener på et lokalt nivå har frisbee alle forutsetninger. Han forteller videre at det kommer an på kommunen, hva skolen gjør, hva frisbee klubber og frivillig gjør. Kommer det opp tre-fire baner til i Grenland så vil det eksplodere. Han avslutter med at det er opp til frisbee miljøet om de vil at sporten skal komme mer fram i samfunnet siden det er miljøet som må markedsføre sporten og fortelle at sporten er for alle.

5.0 Drøfting

I utarbeidingen av oppgaven vår har vi kommet frem til syv forutsetninger som vi har valgt å drøfte ut ifra. Disse syv forutsetningene mener vi burde ligge til grunn for at en idrett skal kunne bli utbredt. Våre forutsetninger er som nevnt historie, forbilder, media, anlegg, lekende tilnærming, uorganisert kontra organisert og familie/venner.

Historie:

Når vi ser på langrenn sin historiske forankring ser vi at frisbee ikke har den samme forankringen som langrenn. Frisbee går under de nye bevegelskulturene som er såpass nye, at folk enda ikke har et forhold til den nye kulturen. Dette referer Sune til i intervjuet når han sier at i USA er frisbee etablert og ligger 20-30år foran Norge.

Forbilder og media:

Teori kapitlet viser at forbilder har en betydning for hvilke aktiviteter vi velger. I de nye bevegelseskulturene som frisbee er det ikke selve forbildet som har betydningen, men det er selve utførelsen. Som nevnt i teori kapitlet side syv, er youtube mye brukt som en kilde til å tilegne seg ny kunnskap fra sine forbilder.

Når vi spurte elevene på Kollmyr barneskole (figur 3B, vedlegg 2) *Spiller ditt forbilde frisbee?* Ser vi at fire av elevene svarte ja, og at de referer til toppspillere i innland og utland. Ingen av elevene referer til Sune Wentzel, men heller til en lokal spiller.

Anlegg:

Resultatene viser at for at en idrett skal bli utbredt må det være anlegg tilgjengelig for å utøve idretten. I teorien på side åtte, ser vi at før tusenårsskiftet var det kun seks baner nasjonalt. På 13 år har det kommet hele 58 baner. Det sier noe om at etterspørselen er der.

Sune sier i intervjuet at før det ble bygget en bane i Skien fantes det ikke en eneste aktiv frisbee spiller. Videre nevner han at det er lettere for en i Bodø å oppdage frisbee golf i og med at det er fem baner i nærmiljøet.

Når vi spurte elevene på Kollmyr barneskole (figur 4B, vedlegg 2) *Er det noe anlegg i nærheten av ditt nærmiljø som gjør at du kan spille frisbee?* Svarte alle at de hadde banen som lå ved skolen. Denne ble brukt både i skoletid, samt på fritid hvor de pleide å samles for å spille. Flere av elevene spilte også på banen som ligger ved fritidsparken i Skien.

Lekende tilnærming:

Ut ifra teori kapitlet og gjennom intervjuene med Stian Selander og Sune Wentzel ser vi at lek og utfordringer på utøvernes egne premisser er viktig. Man må fokusere mer på å ha det gøy på trening, istedenfor å organisere for mye av treningen. I teori kapitlet konstanter Såfenbom at selvoppnåelse og egenutvikling gir en indre motivasjon som gjør at man fortsetter lengre i den uorganiserte idretten.

Under spørreundersøkelsen vår på Kollmyr barneskole spurte vi elevene om: *«Hva syntes du er gøy med frisbee?»* (figur 2B, vedlegg 2) Figuren viser at det ikke bare er den lekende tilnærming til frisbee men også at elevene har forskjellige opplevelser om av hva som gjør frisbee så gøy.

Uorganisert kontra organisert:

Sune sier i intervjuet at det er de som har sluttet med organisert idrett som er rekruteringsmassen til frisbee. Det mener vi henger sammen med punktet lekende tilnærming hvor leken og utfordringene på utøvernes premisser er fraværende. Frisbee er en lavterskel idrett hvor det ikke er store krav til fysisk aktivitet eller økonomiske midler for å kunne delta.

Under spørreundersøkelsen vår på Porsgrunn videregående spurte vi om elevene om: «*Har du holdt på med en organisert idrett som du ikke driver med lenger?*»(figur 1A, vedlegg 1) Figur 1A viser at det er ti stykker som har sluttet med en organisert idrett mens tre stykker har holdt på med samme idrett. Under oppfølgingsspørsmålet «*Hva fikk deg til å slutte med idretten du drev med?*»(Figur 4A, vedlegg 1) viser at hele seks stykker sluttet på grunn av at de mistet interessen eller at idretten ble for seriøs. Det er over halvparten av elevene.

Familie/venner:

Resultatene i spørreundersøkelsen viser at familie og venner har stor betydning for hva vi velger. Vi hadde flere spørsmål på dette i spørreundersøkelsene våre og det var kun en av ti som holdt på med en idrett alene. Under spørsmålet «*Hva fikk deg til å starte med idrett?*» (figur 5A, vedlegg 1) svarte fem stykker venner, fem stykker familie mens kun to svarte for bilde. Her valgte elevene flere alternativer.

6.0 Konklusjon

I vår oppgave har vi gått igjennom syv forutsetninger som vi mente lå til grunn for at frisbee skulle bli utbredt nasjonalt. Problemstillingen vår var om frisbee innehar noen av disse forutsetningene som skal til for å bli en folkesport.

Frisbee har små forutsetninger til å bli en ny folkesport i Norge. For at idretten skal bli utbredt ser vi at en av de viktigste forutsetningene er anlegg. Hvis det ikke er anlegg tilgjengelig har frisbee liten sjanse til å bli utbredt nasjonalt. Det er fordi utøverne ikke har noen baner å spille på og idretten sprer seg ikke på samme måte. En annen faktor er at i frisbee er det vanskelig å måle antall utøvende spillere. Det gjør det for oss vanskelig å finne et eksakt tall over hvor utbredt idretten er nasjonalt. Dette er fordi frisbee ikke har noen organisert struktur.

Men hvis vi går inn og ser på lokalt nivå. Ser vi at hvis gode anlegg kommer frem samt godt vedlikehold av anleggene starter aktiviteten av seg selv. Lokal miljøet i Bodø og Skien er gode eksempler på dette. Her gikk det fra ingen aktive spillere til å etablere seg frisbee klubber som nå konkurrerer på nasjonalt nivå.

Dersom mange lokalmiljø kan lykkes på samme måte, kan vi ha god tro på at frisbee kan nå stor utbredelse. Men de har ikke forutsetninger som skal til når det gjelder historie, mediens bilde, store forbilder, foreldre/venner, foreløpig ikke nok anlegg. Vi ser at frisbee lykkes på lekende tilnærming og på uorganisert kontra organisert.

7.0 Veien videre

Som vi trakk frem i konklusjonen vår om at anlegg var en viktig forutsetning for å bli utbredt, ville det være naturlig for oss i veien videre å sett på hvordan utviklingen i å bygge flere baner sto til rundt om i Norge i løpet av en 5 års periode. Vi ville sett nærmere på om Bodø og Skien hadde hatt en utvikling i antall utøvende spillere, om flere baner dukket opp grunnet etterspørsel siden det var her vi undersøkte lokalt. Vi kunne tenkt oss og sett om Bodø og Skien ville vært en mal for resten av landet på hvordan de har gått frem for å få opp anlegg og hvordan få opp et miljø for frisbee.

I etterkant av oppgaven har vi også tenkt på hvordan det ville vært å sammenligne Norge opp mot et annet land i skandinavia. Vi ville sett på hvilken forutsetninger som vi har brukt, om de har like stor innflytelse på landene i skandinavia. Videre ville vi også sett på om landene i skandinavia bruker andre forutsetninger for at frisbee skulle bli mer utbredt, som vi kunne undersøkt.

8.0 Litteraturliste

8.1 Bøker

Jacobsen, D.I. 2000, *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*, Høyskoleforlaget AS, Kristiansand S.

Dalland, O. 2007, *Metode og oppgaveskriving for studenter*, 4 utgave, Gyldendal Norsk Forlag, Gjøvik.

Rafoss, K. og Tangen, J. O. 2009, *Kampen om idrettsanleggene*, Fagbokforlaget Vigmostad og Bjørke AS, Bergen.

Rafoss, k. og Breivik, G. 2012, *Idrett og anlegg i endring*, Akilles, Oslo

Lien, I. 1990, *Folke-idrett kan skapes i heim, forening skole og offentlig forvaltning*. Anemone forlag.

Hanstad D.V, Breivik G, Sisjord M. K og Skaset H. B. 2011, *Norsk idrett, indre spenning og ytre press*. 1 utgave, Akilles, Oslo.

Safvenbom, R, 1996. *Den fjerde ungen. Sosialisering, idrett og vanskeligstilt ungdom*. Hefte utgitt av Norges Idrettsforbund.

(Ørnulf Seippel, «orker ikke, gidder ikke, passer ikke?», om frafallet i norsk idrett, 2005 Institutt for samfunnsforskning, Oslo)

Slagstad, R. 2008, (Sporten) En idehistorisk studie, Pax forlag, Oslo

Thorbjørnsen, S.O, 2011, En plass på pallen. Konkurransen, idretten og mennesket, Høyskoleforlaget AS, Kristiansand

8.2 Internett

Norges idrettsforbund. 2009. *Nærmiljøanlegg*. Hentet fra <http://www.idrett.no/tema/anlegg/Sider/Narmiljoanlegg.aspx>

Statistisk sentralbyrå. *Norges idrettsforbund og Olympiske komité. Særforbund, antall medlemskap. 2011*. Hentet fra (<http://www.ssb.no/barnogunge/2012/tabeller/fritid/fritid3600.html>)

Andreas Birger Johansen 21. 9. *full fart i feel good-miljøene*. Forskning. Hentet fra <http://www.forskning.no/artikler/2012/september/334127>

Frisbeegolf.no. Historie <http://www.frisbeegolf.no/frisbeens-historie/>

Henning Andersen.2012, 26.6. *Vi trenger en ny idrettspolitik*. Aftenposten. Hentet fra <http://www.aftenposten.no/meninger/Vi-trenger-en-ny-idrettspolitik-6950986.html>

Individogfellesskap.cappelen.no. *sosialiseringsprosessen*. Hentet fra <http://individogfellesskap.cappelen.no/c196523/artikkel/vis.html?tid=205032>

Holmenkollen.com. *Skihistorie*. Hentet fra <http://www.holmenkollen.com/Skimuseet/Skihistorie>

Regjeringen.no. (2012, 8.juni) *Den norske idrettsmodellen*. Hentet fra <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/regpubl/stmeld/2011-2012/meld-st-26-20112012.html?id=684356>

Frisbeegolf.no. *Historie*. Hentet fra <http://www.frisbeegolf.no/frisbeens-historie/>

Norges idrettsforbund. *Idrettens barnerettigheter*. Hentet fra <http://www.idrett.no/tema/barneidrett/bestemmelserogrettigheter/barnerettigheter/Sider/default.aspx>

Store norske leksikon. *Idrett i Norge*. Hentet fra http://snl.no/Idrett_i_Norge

<http://www.statvoks.no/konsept/individ-ordforklaring.txt>

<http://no.thefreedictionary.com/forutsetning>

9.0 Vedlegg

Vedlegg 1 - Intervju av Sune Wentzel

Mats: Hvorfor startet du med frisbee? Det er jo egentlig en veldig liten sport i Norge.

Hvorfor jeg startet er bare rene tilfeldigheter. Jeg kom fort inn i et miljø som jeg trivdes i, det ga meg over den første stokken, det å begynne å kaste til å begynne å spille organisert. Grunnen til at jeg første gang dro til en organisert klubb, var fordi han som inviterte meg med der redda meg fra å få juling. Det er jo sannheten. Vi stod og kastet frisbee på folk, eller prøvde å sneie de som sykla forbi. Så traff jeg en og han skulle banke meg, så kom han karen og han var større, så fikk jeg ikke juling allikevel, så lurte han på om jeg ville bli med å kaste frisbee, så da ble jeg med på trening.

Men grunnen til at jeg fortsatte var fordi miljøet var veldig inkluderende. Og jeg har alltid drevet med forskjellig idrett, gjerne et par forskjellige organisert. Så jeg har veldig allsidig idrettsbakgrunn, gjerne ti idretter hvor fotball var kjernen hele tiden. Så var bare lek og utfordringer som var parallelt der. Det var så veldig godt organisert at det var drit kjedelig.

Mats: Du ble lei altså?

Nei, ja. Det ble repetisjoner, repetisjoner isteden for lek. Og sånn koordinasjon og tekniske utfordringer. Jeg mener altså i håndball blir man en mye bedre håndballspiller av å sprette bak beina, kaste bak ryggen og sånne ting, men det lærer du ikke der, det du lærer der er at når motstanderen nærmere seg skal du stå opp med henda dine og det maser de i forsvar, det maser de om hele tida, opp med henda, opp med henda, altså å la oss ha det litt gøy og morsomt og det er der det forsvinner i idretten. Et eksempel på det nå er hopp landslaget som har sagt at de har det gøy og kjedelig litt sånn annen hver gang, men nå har de begynt med mini-ski som jeg tilfeldigvis har litt kjennskap til fordi det er gøy i tillegg? De trener de også balanse koordinasjon samtidig som de gjenskaper det samme bevegelses mønstre. Så det er jo helt genialt. Hvorfor eksiterer ikke dette mer i idretten? Det var det som trigga meg mest med frisbee at det var mye eksperimentering som man kan gjøre i selv, istedenfor jo hva er det du skal lære deg i fotball? Du skal kunne sparke med innside og utside men du lærer deg aldri å drible. Kom aldri noen trener bort og sa «å se på denne finta her a gutta, prøv på den» Det var noe vi måtte gjøre på løkka selv. Den leken i organisert idrett er alt for fraværende og det er jo kroppsøving ment å være, det skal jo være lek og da får kroppsøvingslærere tilrettelegge for lek og syntes at kroppsøvingslærere generelt i Norge er ganske flinke til det, men kanskje litt dårlige til å eksperimentere med nye ting.

Ole: Det kan være grunnen til at mange faller bort i ungdomsårene. Altså mangelen på lek i idretten.

Ja, det er derfor mange faller bort. Jeg var med på et prosjekt i Asker, der hadde den en bestemt aldersgruppe. Tror det var jenter 13 til 14 år. Det var akkurat brytningspunktet hvor de fikk fra to lag til å ha problemer med å samle et lag. Så snudde håndball laget dette her på hodet, de inviterte blant annet meg til å spille frisbee og fant på masse annet kult og de hadde en økning. Jo, hva er det som skjer? Jo du gjør det på deres premisser. Jenter i den aldersgruppa der trenger et trygt sted å være, et sted å utfolde seg, et sted å være med vennene sine. Og da kan ikke en trener så å rope «opp med henda, opp med henda» Det blir drit kjedelig. Også har man elitegruppa. Da er det jo opp til klubben om man skal satse og hvor mye eller om man skal tenke på bredden.

Mats: Dere har jo laget en del baner, er det tilfeldig at dere legger banen i nærheten av skoler, parker?

Vi legger baner der folk vil ha baner. Jeg tror grunnen til at så mange havner i nærheten av en skole er flerdelt. For det første er det der det er litt områder. Det er ofte litt fri områder i nærheten. 2 er det et aktivitetssted. Det er mange unge som ferdes der det er fler premisser som er der. Men vi er hypp på å lage baner overalt, så vi har ikke et definert fokus at vi skal være rettet mot skoler men det er vel et fokus på at vi skal lage utfordrerne baner i nærheten av folk. Så hvis en kommune kommer inn og sier vi vil ha en bane så kan vi reise rundt å se på forskjellige områder. Så finner vi ut av plussene og minusene ved område, det er klart at å være i nærheten av en ungdomsskole jo da gir en gratis bruker gruppen som da slipper å bli kjørt av foreldrene sine for å spille.

Mats: Litt på det samme, har dere merket økt pågang eller tilbakemeldinger etter å ha lagt en bane i nærheten av en skole, parker osv.?

Ja, masse. Hvis en bane er laget ordentlig så ser vi at aktiviteten starter av seg selv. Sånn som for eksempel i skien. Det fantes jo ikke en aktiv skien spiller i skien.

Ole: Bygger dere en bane så skjer det av seg selv eller holder dere noen kurs eller lignende?

Det er litt opp til avsender. Altså, vi har ideer og tanker og har en mal som vi stadig blir flinkere på. Det er steder som vi sier at vi vil ha hjelp til å lage en bane så har de noen premisser så lager vi banen så er vi ferdig. Så vi står jo ikke for driften av banen på noen som helst måte.

Uansett så funker det. Der banen bra laget så funker det av seg selv. Så lenge driften er der. Og vedlikehold av banen er viktig. Der hvor gresset ikke er klippet så finner du ikke frisbeen din lenger og da slutter du å spille, egentlig ganske enkelt.

Mats: På skole, har du fått noen tilbakemeldinger fra elever? Noen som har tatt kontakt med deg ved senere anledninger?

Ja, altså det er noen fordeler og utfordringer som er i bunn. For det første så har vi ikke noen klubbstruktur over hele landet med trenere og sånn. Begynner du å spille frisbee så gjør du det ofte på egenhånd og det betyr også at du må være gammel nok til å drifte det selv. På barneskoler blir elevene så små at det funker veldig bra når du gir de en frisbee og sier «nå går vi og spiller frisbee» så gjør vi det. Men de samler seg ikke selv og spiller frisbee tirsdager, torsdager fra 5 til 6 i en organisert treningsform, da går de og finner på noe annet for det er sånn unge funker. Etter hvert man blir eldre så blir man jo flinkere og flinkere til å organisere

seg selv og egen organisere også. Det vi ser med frisbee at hovedgruppen av de som rekrutteres er de som slutter med annen aktiv organisert idrett og for eksempel frisbee golf har jo da et gratis tilbud, det kan du dra og spille når du selv vil og med dem du selv vil med og vil du spille aleine så organiserer du det selv, det er jo det fine med nye idrettskulturer som klatring, Street basket, Beach volleyball, skate, brett. Hvilke folk er det som gjør det? Jo, det er de som har sluttet med aktiv organisert idrett. Så der er vår hoved rekruterings masse.

Mats: Litt sånn inn mot skole, hvordan syntes du at skolene kan fremme nye idretter som frisbee i kroppsøvingstimene?

Jeg kjenner ikke i sum godt nok til skolesystemet men jeg vet at der hvor jeg blir invitert til kurs for å kurse kroppsøvingslærere der hvor de har sine planleggingsdager så blir frisbee veldig godt mottatt. Så inntrykket mitt er at frisbee er på kraftig vekst i skolen, men så forutsetter det da at de må ha lært litt om det og det er nok kanskje en terskel på hva læreren av eget initiativ gidder å lære seg uten kurs sammenheng. Dette er en undersøkelse som blir gjort av Cappelen, nå har det kommet med i idrettsfaget på videregående skole fordi kroppsøving har bedt om mer kunnskap i frisbee, og det er veldig tøft.

Mats: Litt mer på enkelt personer, har du noen erfaringer på hvor frisbee har hjulpet en ellers ganske inaktiv elev?

Ja, masse, Det er faktisk et par miljøer i Norge som er aktive frisbeespillere som kommer ifra tidligere rusbakgrunn, tidligere innsatte, det er faktisk stor aktivitet i par av fengslene. Det er en ok greie å være sosial på uten at det blir stilt så store krav til å være med. Hvis en som har spilt fotball i 15 år, spiller med en som ikke har spilt like mye er forskjellene så store, det er det som er så fint med frisbee i kroppsøvingsfaget fordi utgangspunktet for elevene er likere. Også i frisbee golf er det relative små fysiske utfordringer, man kan veie 150kg uten at det er noen hindring. Det eneste kravet er du klarer å kaste en frisbee og klarer å bøye deg ned for å hente den opp igjen. Da er du innenfor mulige frisbee spillere.

Mats: Litt på butikken, hva var motivasjonen for å starte Sune sport?

Egentlig så var jeg egentlig ikke så interessert i det. Jeg hadde en kompis som jobbet i en, som trengte noen ordentlige frisbee og hovedleverandøren hadde gitt seg også var det et par andre butikker som hadde hørt at han fikk det fra meg så plutselig ringte Gressvik og lurte på om jeg kunne selge frisbee til dem. Da sa jeg nei. Så ringte de et par ganger til, så tilslutt sa jeg ja. På

den tiden var jeg ikke så interessert, jeg skulle bare reise rundt i verden og spille frisbee. Men så holdt jeg det i gang på et veldig lavt nivå samtidig som jeg kombinerte det med andre ting. Så slutter man å spille engang så lurere man på hva man skal drive med, man prøver forskjellige ting så endte jeg opp med det. Det har egentlig utviklet seg sånn litt av seg selv.

Andre: Var det kun deg eller var det flere av de som jobber her nå som var med å starte?

Den aller første starten var vi to stykker. Aksel og meg. Og han spiller fortsatt frisbee men han er ikke involvert nå. Espen som er her nå har også vært med i mange år.

Ole: Av de tingene vi ser her så ser vi at du har en del fritidsaktiviteter i tillegg til frisbee 'en er det for å nå ut til et bredere marked?

Ja, altså det vi gjør er og fritid so du sier. Det enkleste å forklare det er at vi har alt man har i parken og på hobbyrommet altså av type spill. Og der er vi en hardware leverandør til sportsbransjen, altså vi lever av sportsbutikkene så har vi en nettbutikk som er delvis sluttbruker retta og hvor det er en forhandler log in. Hvor de kan se innkjøpspriser og anbefalte utkjøpspriser. Så vi framstår utad mer som en nettbutikk enn det vi i realiteten er. Vi lever ikke av frisbee, det står for en overaskende lav del av omsetningen.

Mats: Opplever dere mer kontakt fra kommuner og skoler nå enn i starten?

Ja, brutalt mye mer.

Mats: Får dere telefoner ukentlig?

Ja. Dette er rent flere sammenhenger. Hovedårsaken er at vi har mast oss inn på steder hvor de rette menneskene samles. Type nasjonal konferanser som vi var på Ifjord hvor vi fortalte hva vi holdt på med og fikk dratt de ut og prøvd selv og fikk stå der med en stand. Og da får de rette menneskene kjerneinformasjonen de trenger for å kunne sette i gang med det. Også har vi hatt noen fylkessamlinger som vi har vært på. Nå har man fem frisbee baner i landet er det vanskelig for andre å tilfeldig oppdage eller opplevde. Det er klart det er veldig lett for en i lokalmiljøet i Bodø og oppdage en bane for der er det til sammen 5 baner, men fram til det var kommet noen baner visste man jo ikke hva det var. Nå er det såpass mange som har hørt om og sett frisbee golf at nå det litt lettere enn at frisbee golf, hva er det? Så nå slipper vi det og kan starte på et annet nivå.

Mats: Merker det du at det er skoler eller fritidsklubber som tar kontakt med deg?

Dessverre, men det er praktiske grunner. Skoler er kjempe interessert, fritidsklubber er kjempe interessert, men de har ikke midler.

Mats: så det går igjennom kommunene?

Ja, skolene kan ønske det, men syvende og sist er det opp til kommunen.

Mats: Har dere merket større pågang etter mesternes mester?

Ja, men det er litt vanskelig å definere det? Vi har hatt en vekst fra år til år. Og det er ikke målbart om veksten har vært på grunn av det, men nå er det jo fler som vet hva det er og det er jo en kjempe fordel. Da blir det en lavere terskel for å prøve det. Det er jo gratis reklame så det holder.

Ole: Hva er forskjellen på frisbee i Norge kontra USA i forhold til massene du når ut til?

I USA er ultimate den sjette største idretten på High School. Frisbee er en av de ultra typiske amerikanske idrettene som alle har kastet. Det har fått etablert seg, de ligger vel 20-30 å foran oss i den sammenhengen. Men de er ikke noe mer proffe i det store av den grunn, men idrettskulturen i USA er annerledes. Her organiseres vi igjennom idrettslag og der organiseres de iblant skoler. Det er en stor aktivitet på High School og College.

Andre: Er det mulig eller vet du om noen tilfeller her i Norge hvor man har frisbee inn i videregående som et valgfag?

Du har ikke valgfag frisbee men du kan ha frisbee som et emnekurs. Du kan ikke velge det igjennom en hel periode men som deler. Idrettslinjer er typiske eksempler som har det. Det er enda for få i Norge som virkelig kan frisbee og kan gå ut å lære, og skoler er ikke de med best økonomi. Men interessen er der. Det kommer men idretten må bare bli voksen først.

Mats: I forhold til baner, hvor mye ville det kostet for en kommune å lage en 9 hulls bane?

Hvis kommunen ikke kan noe om frisbee og man har et område hvor det skal bli vedlikeholdt, og trenger all ekstern hjelp til planlegging, festing av kurvene, så koster det 100.000 kroner. Da betyr det at du får en kar ned for å fortelle deg om hvilket område, til å planlegge en bane. Det går igjennom flere faser. Rydde område, så skal de ha utkast skilt og informasjons skilt. Noen skal designe dette her. Det er det er det vi mener med en disco park bane. Du kan komme med frisbee i handa og skjønne hva du skal gjøre. Da mener jeg du har en komplett nybegynner bane.

Andre: Hvor ser du for deg frisbee i Norge om 10-20år?

Det som ikke er noe tvil er at frisbee kommer til å vokse i skoler, det jeg sammenligner det med er at nå spilles det mye på skolene. Det kommer inn i kroppsøvingslærer bøker etter forespørsel av lærerne. De vil ha mer undervisningsmateriale. Det vokser i skolen og frisbee golf vokser av seg selv behovet etter baner og utstyr vokser, og det kommer nok til og forsetter å vokse uten at man gjør så veldig mye men hvis man i tillegg sørger for at baner og utstyr er av en viss kvalitet så kommer interessen. Jeg tror at allerede om 5 år kommer frisbee til å bli en folkeidrett. Og det kan vi se på antall solgte bra frisbee 'er. Og hvor mye den øker for hvert år. Det tar av å få flere grupperinger og store grupper og skolen er et kjempe rekruterings sted.

Andre: Ultimate er jo en meget skolevennlig form for frisbee, er det noe organisert i Norge?

Ja, men det er ikke så stort. Ultimate kollapset for en del år siden. Det har en sammenheng med at det er ikke prioritert i nok haller. Ultimate var stort i sentrale områder og var veldig stort i Oslo. Så fikk man ikke haller og var avhengig at interessen var like stor et halvt år senere når våren kom igjen. Det er fortsatt nasjonal serie, NM og flere lag som spiller men det er nok veldig større nå på skoler enn det var den gangen. Jeg tror det kanskje er til sammen 6-8 klubber som driver med dette aktivt.

Ole: Har dere noen forbedrings potensiale på å nå ut til skoler og kroppsøvingslærere?

Ja, masse. Det må lages mye mer undervisningsmateriell også må man ut å besøke de. Da kommer det til å bli en vekst. Det er veldig få skoler som besøkes og det ligger nok i all hovedsak hos forbundet.

Andre: Hva gjør dere for å nå ut til skoler for å rekruttere?

Vi lager litt undervisnings materiell og jobber for å få det inn hvor kroppsøvingslærere er i bildet. Dessverre er nok forespørselen større. Det blir en litt vanskelig sak, vi gjør nok mer for frisbee 'en i og med at vi driver med import av frisbee. Vi bruker mer av tiden vår på frisbee som er enn så liten del av omsetningen. Så reiser vi rundt å holder litt kurs, men det får vi betalt for.

Vedlegg 2 - Intervju Stian Selander

Stian Selander er lærer på Kollmyr skole som vi har med som prosjektskole i vår bachelor oppgave. Han er selv en ivrig frisbee spiller i Skien frisbee klubb så vi valgte å stille han noen spørsmål om akkurat hvorfor han ville ha en bane på skolens område og hva han vil oppnå med frisbee blant de unge.

Andre: Hvorfor ville du at skolen skulle ha en frisbeebane?

Stian: For det første så hadde jeg begynt å spille frisbee selv, samtidig som jeg var sjef i elevrådet på skolen. Da er det alltid sånn at jeg må søke om midler til diverse ting til skolen, å da så jeg muligheten til å søke da om penger til en frisbeebane.

Andre: Til kommunen da eller?

Stian: Ja til kommunen ja. Det her var da over 3-4 år som vi da fikk samlet 50.000 til skolen via elevrådet. Samtidig så er det jo alltid mye muligheter til fotball store området, vis de ikke er interessert i fotball så gikk elevene fremdeles ned dit. Og da var det greit å søke om midler til frisbee bane slik at de elevene som ikke er så interessert i fotball fikk da et annet tilbud.

Andre: Hva gjør skolen for at elevene kommer i kontakt med frisbee?

Stian: Vi har midt time aktiviteter, hvor de har 45 min fri ute. Spesielt fjerde til syvende trinn har tilgjengelige frisbee brett som de kan gå ut og kaste. Så er det gymtimene.

Andre: Dere har det i gymtimene også?

Stian: Ja i gymmen også men da er det sånn at lærerne kvier seg for de kan ikke så mye om det. Men det er kult at noen lærere prøver seg.

Andre: Har skolen et tilbud til elevene i form av valgfag frisbee?

Stian: Nei det har vi ikke blir mest i gymtimene, er ikke noe valgfag på barneskolen kun midttime aktiviteter. Dette ser jeg mer aktuelt for ungdomsskolen.

Andre: Har du lagt merke til forandring blant elevene dine på skolen etter at de ble introdusert for frisbee?

Stian: Ja, altså de elevene i min klasse har fått en opptur, de har det morsommere på skolen å de har noe å se fram til i friminuttene.

Andre: Tenker elevene mer lek og frisbee som en hobby?

Stian: Ja det blir jo ikke så stramt da, de får lov til å forske litt selv, Fotballen har nok litt å lære der i hvert fall i Norge når det gjelder organiseringa av trening. Ser jo bare ned i de landene som Brasil osv. selv om de har gått en god skole organiseringmessig så har de klart og beholde leken i det de driver med.

Andre: Hva med elevene som er inaktive?

Stian: Ja, de som har blitt introdusert for frisbee er de som ikke er så interessert i fotball. Men finnes noen som tenker at frisbee er en fin avkobling fra fotballen og det er disse elevene som er mest interessert i frisbee. De er litt lei av det å stå på rekke og bli instruert rundt omkring men vil heler tenke litt selv. Jeg ser jo det at disse er de som er mest interesserte. I hvert fall på midttrinn. Men ser også at 5-6 klasse er gira. Mange nysgjerrige i starten men detter av fordi dette ikke trigget de helt. Jeg opplever ikke at så mange inaktive som ikke har en idrett å drive med søker frisbee med engang, men det er et nytt tilbud utenom det vanlige, men jeg ser jo selvfølgelig en veldig god sosial greie her, vi hadde jo 2 som gikk i klasse sammen som ikke var veldig nære hverandre som venner, men som nå har utviklet seg til et bra vennskap.

Andre: Frisbee anses som en uorganisert idrett, hvorfor trigger dette elevene dine?

Stian: når det er gymtime så setter vi i gang ellers blir det kaos, da hiver de på hverandre og vet ikke regler osv. Vi slipper opp etterhvert fordi vi må ha en teori/praksis bit å forklare litt, eller så slipper vi inn eldre elever som er rollemodeller som styrer timen. Det går seg til etterhvert.

Andre: Har skolen kompetanse til å gi elevene god veiledning når det kommer til frisbee?

Stian: Vi har ikke det, blir bare eventuelt meg, blir mest de av lærerne som driver med det selv. Det som er spennende er hvis VGS eller høyskoler kommer med sine Ungdomsbedrifter og kurset. Frisbee er i start gropa enda. Men sånn som jeg ser det så må det starte i utdanningen til å bli lærer, der må det starte på høyskoler osv. Det kan ta 10 år eller 5 år, det vet vi ikke men et sted må man begynne.

Andre: ja dere er vel eneste skole foreløpig i Telemark med bane?

Stian: Ja det er vi, men det er kun på grunn av at jeg var så ivrig på å få det til.

Er kun meg, kun de som driver med det selv. VGS kommer og hjelper Ungdomsbedrift. Høyskole burde hatt kurs.

Ikke tid, tilfeldigheter. Må inn i VGS og høyskolen idrettsfag å bygge videre derfra.

Andre: Mener du frisbee fyller kravene til skolen om fysisk aktivitet?

Stian: Absolutt! Nå er det sånn storefri varer i 30 min og da er vi innenfor for de spiller hele friminuttet. De er i bevegelse hele tiden. Det er glimrende i forhold til Fysisk aktivitet.

Absolutt. Innen for 30 min i storefri. Gjelder alle på frisbee. Flott tilbud.

Sosial kompetanse, selvstendig! Hjelper hverandre prater med nye mennesker.

Andre: Hva ble gjort for å få bane ved skolen?

Stian: Først og fremst må pengene være der, engasjement må være der, frivillige må være der, ikke bare skolen, men her fikk vi hjelp av Skien frisbee klubb.

Andre: Hvem vedlikeholder banen ved skolen?

Stian: Det er meg da som har hovedansvaret men fikk hjelp av elevrådet. Det er felles dugnad sammen med foreldre hver vår, så da velger jeg ut og organiserer foreldre som må hjelpe til. Og de stiller opp å det er kjempe flott. Ellers er det elevene som hjelper til, jeg tar med kantklipper og de mest ivrige elevene syntes det er viktig å holde banen vedlike.

Andre: Rekrutterer du elever til videre spill med frisbee uten om skoletid?

Stian: Ja det blir det automatisk, etter hver som de blir bedre vil de prøve en ny bane som gir de utfordringer. De er nysgjerrige i den alderen der.

Andre: Føler de at banen blir for lett på Kollmyr?

Stian: Nei, altså akkurat i grense land, de eldste kanskje, banen er en fin start for barn, men for de som er mest ivrig kan det bli kjedelig. Angerer ikke på at banen ble så kort i forhold til lenge på hullene.

Automatisk, prøve seg på nye utfordringer som skien frisbee klubb sin bane. Kollmyr er en bra start bane å starte og spille, men kan bli lett for de som har spilt mye.

Andre: I forhold til skole og dine egne erfaringer, tror du Sune sin påstand om at frisbee er en folkesport om 5 år kan bli en realitet?

Stian: Folkesport, vanlig golf har prøvd seg som folkesport, men spørsmålet blir jo pris så da har frisbee en enda større forutsetning for å bli en folkesport i forhold til pris. Men jeg er velig usikker på om det har det nasjonalt, men på et lokalt nivå har det kjempe potensialet, men det kommer an på hva kommunen gjør, hva skolen gjør osv. klubben, frivillige. Får vi opp 3-4 baner opp på andre skoler vil dette eksplodere å da er det nok behov for en ny bane i Grenland uten om den i fritidsparken. Så det er ikke så mye som skal til for at det eksploderer. Samtidig Norge et vanskelig land på grunn av vinter osv.

Pris spiller en rolle. Større forutsetninger i forhold til prisklasse kontra golf. Lokalt har det potensialet. Så kommer det an på hva frisbee miljøet vil selv, er de som må markedsføre dette for alle og forsetter med at sporten er for alle. Det var jo gratis reklame at Sune var med på mesternes mester for eksempel.

Andre: Hva bidrar frisbee med til i nærmiljøet?

Det å få en bane opp bidrar til flere folk i området. Det at det er folk der hjelper på at det ikke blir gjort hærverk. Vi hadde en gapahuk men den brant ned, men nå er det en frisbee bane der hvor folk er hele tiden, å da er de redd for å bli tatt. Vi har muligheten til å engasjere voksne også, det er et utrolig sprik i aldersgruppe på de som spiller frisbee. Det at det er kun 1 skole som har bane betyr ikke at den er ment kun for den skolen, Gulset ungdomsskole kommer også innom. En nabo skole kan spille.

Andre: har dere hørt noe fra andre skoler som kommer til dere og spør om hvordan dere gikk fram?

Stian: Ja noen skoler er veldig nysgjerrige, hvordan vi har fått tak midler, hvordan vi søker, kunnskapen til å sette opp banen. Men det er noe å ta det steget, at man ikke orker å styre med det blant andre skoler er nok litt av innstillingen til enkelte skoler.

Vedlegg 3 – Spørreskjema Kollmyr barneskole

Spørsmål 1: Hvorfor startet du å spille frisbee?

Spørsmål 2: Hva syntes du er gøy med frisbee?

Spørsmål 3: Spiller forbildet ditt, frisbee?

Spørsmål 4: Er det noe anlegg i nærheten av ditt nærmiljø som gjør at du kan spille frisbee?

Spørsmål 5: Spiller du alene, eller spiller dere flere sammen på fritiden?

Spørsmål 6: Spiller du frisbee på skolen?

Spørsmål 7: Ser du for deg at du spiller frisbee om 5 år?

Vedlegg 4 – Spørreskjema Porsgrunn videregående

Gutt Jente

Holder du på med en idrettsaktivitet

JA NEI

- Hvis ja, hva fikk deg til å starte?

Hvis nei, hva var grunnen til at du ikke deltar i idrettsaktiviteter på fritiden?

Har du noen idrettsutøvere som forbilder?

Hvilken idrett driver du med?

Har du holdt på med en organisert idrett som du ikke driver med lenger?

- Hva fikk deg til å slutte med denne idretten?

Hvor lang vei hadde du til den idretten du driver/drev med?

Driver du med noen aktivitet utenom idrettslaget?

Gjør du dette alene eller sammen med venner?

Hvordan kom du i kontakt med denne hobbyen?

Har du blitt inspirert i en kroppsøvingstime til å prøve eller holde på med noen aktiviteter på fritiden?

Har dere hatt idrettslag inne i undervisningen på VGS eller Ungdomsskole?

JA NEI

Er frisbee en idrett du kunne tenkt deg å starte med?